

ÔN TẬP HKII – NĂM HỌC 2017-2018**Yêu cầu: Nắm được tên văn bản, tên tác giả, phương thức biểu đạt chính + nội dung**

Tên văn bản	Tên tác giả	phương thức biểu đạt	Nội dung
Bài học đường đời đầu tiên (Truyện dài)	Tô Hoài	Tự sự + miêu tả (Đế Mèn, Đế Choắt)	Đế Mèn khoẻ đẹp cường tráng nhưng kiêu căng, xốc nổi, gây ra cái chết cho Đế Choắt.
Sông nước Cà Mau (Truyện dài)	Đoàn Giỏi	Miêu tả	Cảnh vùng sông nước Cà Mau
Bức tranh của em gái tôi (Tr. ngắn)	Tạ Duy Anh	Tự sự + miêu tả (Mèo)	- Mèo tài năng, nhân hậu đã cảm hoá được ng` anh trai.
Vượt thác (Truyện dài)	Võ Quảng	Miêu tả	Tả cảnh dòng sông và hình ảnh con ng dũng mãnh trước thiên nhiên.
Cô Tô (Kí)	Nguyễn Tuân	Miêu tả	Vẻ đẹp của Cô Tô sau cơn bão và cảnh sinh hoạt trên đảo
Cây tre Việt Nam (Kí)	Thép Mới	Miêu tả	Sự gắn bó của cây tre với đời sống của nhân dân Việt Nam
Đêm nay Bác không ngủ (Thơ 5 chữ)	Minh Huệ	Tự sự + miêu tả (hình ảnh Bác)	Tình cảm của Bác đối với dân và quân trong 1 đêm ko ngủ.
Lượm (Thơ 4 chữ)	Tố Hữu	Tự sự + miêu tả	Miêu tả Lượm và kể về chuyến đưa thư cuối cùng của Lượm.

B/ PHẦN TIẾNG VIỆT**1. PHÓ TỪ:** là những từ đứng trước hoặc đứng sau đt, tính từ....**♣Xác định phó từ trong đoạn văn sau và phân loại chúng:**

Mẹ tôi vừa về, kịp nghe và kịp chứng kiến tất cả, cũng không kịp được xúc động. Theo chú tiến Lê thì những bức tranh của Mèo rất độc đáo, có thể đem đóng khung treo ở bất cứ phòng tranh nào. Bố mẹ tôi rất tin vào thẩm định của chú Tiến Lê. Chú còn hứa sẽ giúp em gái tôi để nó phát huy tài năng.

.....

.....

.....

2. SO SÁNH: Là đối chiếu sự vật, sự việc này với sự vật, sự việc khác có nét tương đồng.

♣ Tìm (gạch chân) phép so sánh trong các câu sau:

a. Tốt gỗ hơn tốt nước sơn

Xấu người đẹp nét còn hơn đẹp người.

b. Trăng ơi từ đâu đến?

Hay từ cánh rừng xa

Trăng hồng như quả chín

Lũng lơ trên mái nhà

c. Trên nền trời xanh thẳm, mấy sợi mây trắng mỏng manh in bóng xuống mặt nước, vắt ngang qua con mương nhỏ uốn lượn. Xa xa, dưới các thửa ruộng lúa chín, những chiếc nón trắng nhấp nhô như đàn cò đang lặn ngụp trên biển lúa vàng tươi.

d. Quê hương là chùm khế ngọt

Cho con trèo hái mỗi ngày.

3. NHÂN HÓA: gọi, tả con vật, cây cối, đồ vật...= những từ vốn được dùng để gọi, tả người.

♣ Tìm phép nhân hóa và cho biết kiểu nhân hóa trong các ví dụ sau:

a. Tre xung phong vào xe tăng , đại bác.Tre giữ làng, giữ nước, giữ mái nhà tranh, giữ đồng lúa chín.....

b. Rễ siêng không ngại đất nghèo

Tre bao nhiêu rễ bấy nhiêu cần cù

Vươn mình trong gió tre đu

Cây kham khổ vẫn hát ru lá cành

c. Kiến đã được lên trên khô rồi, kiến mới tìm cách báo thù lại. Hễ bao giờ thấy con cá nào vô phúc lạc lên bờ là kiến lại rủ nhau đến mà cắn cá.

d. Buồn trông chênh chéch sao mai

Sao ơi sao hỡi, nhớ ai sao mờ.

4. CÂU TRẦN THUẬT ĐƠN: Loại câu do một cụm C-V tạo thành, dùng để kể/tả/đánh giá...

♣ Tìm câu trần thuật đơn trong các ví dụ sau:

a. Đó là một buổi sáng đầu xuân. Trời đẹp, gió nhẹ và hơi lạnh.

b. Mùa xuân là mùa sương mù và cá mực. Mùa hè là mùa gió nồm nam... tất cả đều quyên rũ.

g. Bởi lẽ mảnh đất này là bà mẹ của người da đỏ. Chúng tôi là một phần của mẹ và mẹ cũng là một phần của chúng tôi. Những bông hoa ngát hương là người chị ,người em của chúng tôi

BT BỔ SUNG: Xác định biện pháp tu từ trong những câu dưới đây:

a. *Dọc sông, những chòm cổ thụ dáng mãnh liệt đứng trầm ngâm lặng nhìn xuống nước.*

b. *Chao ôi, trông con sông, vui như thấy nắng giòn tan sau kì mưa dầm.*

c. *Ca lô đội lệch*

Mồm huých sáo vang

Như con chim chích

Nhảy trên đường vàng.

C/ TẬP LÀM VĂN : VĂN MIÊU TẢ HOẶC KỂ CHUYỆN TƯỜNG TƯỢNG

I/ MIÊU TẢ

* Một số dàn ý miêu tả

1/ Tả Bác Hồ

I. MỞ BÀI :

Giới thiệu đối tượng miêu tả: Bác Hồ

II. THÂN BÀI

1) Miêu tả hình dáng

a. Tả bao quát

- Trong trí tưởng tượng của tôi, Bác được khắc họa như một ông tiên hiền lành, phúc hậu.
- Vì luôn lao tâm khổ tứ lo cho đất nước, lo cho nhân dân nên vóc dáng Bác trở nên gầy gò trong bộ quần áo sờn bạc cùng đôi dép mòn cũ kĩ theo tháng ngày.

b. Tả chi tiết

- Dưới vầng trán cao rộng của vị lãnh tụ vĩ đại, đôi mắt sáng ngời, sâu thẳm.
- Khi chạm trán kẻ thù hay xử phạt, đôi mắt ấy chột nghiêm lại, cương quyết.
- Mái tóc, chòm râu bạc trắng như cước, nhìn Bác chẳng khác gì ông tiên bước ra từ truyện cổ tích.
- Giọng nói từ tốn, rõ ràng khi diễn giải cận kề một vấn đề.
- Theo đó là những bước chân khoan thai, chậm rãi nhưng vững chắc tiến về phía trước.

c. Miêu tả hoạt động,tính tình

- Là một vị lãnh tụ kháng chiến, Bác luôn quyết đoán, bao dung nhưng nghiêm khắc, quan tâm nhân dân làm ai ai cũng đem lòng kính trọng .

- Diễn hình, một đêm mưa gió, sương phủ bạc lều tranh xác xơ, Bác vẫn thức trắng lo cho chiến dịch, lo cho đoàn quân, điều này cho thấy Bác là người vô cùng nhân hậu, yêu dân, yêu nước.

- Rồi Bác đi dèm chăn cho từng người với những bước chân nhẹ nhàng, chậm rãi.

- Dáng ngồi đỉnh ninh, chòm râu trắng cước im phăng phắc...

III. KẾT BÀI

- Cảm nghĩ của em về Bác

(Hs bổ sung thêm ý để bài văn phong phú hơn)

2/ Tả Lượm

I. MỞ BÀI : Giới thiệu đối tượng miêu tả

Giới thiệu nhân vật em yêu thích nhất: Lượm.

II. THÂN BÀI

- Lượm tuy mới 11 tuổi nhưng đã theo các chú bộ đội, xin làm liên lạc.

- Thân hình: nhỏ nhắn, gầy gò nhưng lại dẻo dai, linh hoạt. Chú đi nhanh, đôi chân thoăn thoắt lướt trên đường, trên cánh đồng lúa chín,..

- Liên lạc là nhiệm vụ nguy hiểm nhưng Lượm lúc nào cũng giữ được vẻ hồn nhiên, yêu đời.

- Làn da ngăm đen vì cháy nắng, đôi mắt to đen láy với ánh nhìn hồn nhiên, trong sáng,...

- Mỗi bước chân đi, Lượm lại lắc lư cái đầu, hết nghiêng bên này lại sang bên kia, trông thật nhí nhảnh, đáng yêu vô cùng.

- Cái xác nhỏ xinh được đeo chéo qua người của Lượm, chiếc xác tuy bé nhưng căng phồng lên vì chứa nhiều mật thư quan trọng.

- Lượm rất tinh nghịch với chiếc ca lô đội lệch một bên. Chú vừa đi vừa huýt sáo trông rất yêu đời. Nhìn từ xa, Lượm chẳng khác gì một con chim chích nhảy tung tăng trên con đường vàng trải đầy lúa chín.

- Cậu còn rất say mê trong công việc. Tuy công việc giao liên là vô cùng nguy hiểm, nhưng cậu rất yêu nghề. Cậu luôn kể về các chuyến liên lạc, các bạn mới với giọng say mê, thích thú. Mỗi lần kể, chú lại cười híp mắt, hai má đỏ như trái bồ quân trông thật đáng yêu.

- Lượm rất dũng cảm, dù bom khói hay dưới làn mưa đạn, cậu đều vượt qua không chút sợ sệt. Đôi chân nhanh nhẹn, ko ngừng nghỉ, luồn lách wa những chỗ nguy hiểm, cẩn thận ko cho thư từ rơi ra khỏi túi xác, ko để lọt vào tay giặc. Mỗi lần xong nhiệm vụ, cậu lại trở thành chú bé hồn nhiên như ngày nào.

- Thế rồi, Lượm cũng ra đi trong 1 lần làm nhiệm vụ. Cậu ngã xuống trên cánh đồng lúa chín ngát hương . Nằm trên thân lúa vàng óng mượt, tay nắm chặt bông lúa chín thơm, trông cậu chẳng khác j một thiên thần đang say giấc. Gió thổi nhẹ làm đồng lúa gợn sóng, vang lên những âm thanh xào xạc như bài ca ru Lượm vào giấc ngủ êm đềm.

III. KẾT BÀI

Cảm nghĩ của em về Lượm

(Hs bổ sung thêm ý để bài văn phong phú hơn)

II/ KỂ CHUYỆN TƯƠNG TƯỢNG

* Một số dàn ý tiêu biểu

1/ **Đóng vai tác giả kể lại chuyến đi liên lạc cuối cùng của Lượm.**

I. MỞ BÀI :

Giới thiệu câu chuyện sẽ kể: Lượm.

II. THÂN BÀI

- Giới thiệu hoàn cảnh gặp Lượm.
- Kể cảnh gặp gỡ, nói chuyện giữa hai chú cháu.
- Cảm xúc khi chia tay: lưu luyến nhìn theo bóng Lượm xa dần mà lòng thầm mong gặp lại cháu trong ngày khai hoàn ca chiến thắng.
- Hồi tưởng: Hôm ấy, tôi gặp một người quen từ Huế ra công tác. Trong giờ nghỉ, người ấy nói:
  - Cháu Lượm hi sinh rồi, anh biết không?
  - Mất tôi nhờ đi theo lời kể của người liên lạc...
  - Kể lại cảnh Lượm làm nhiệm vụ và hi sinh.
  - Miêu tả hình ảnh Lượm ngã xuống trên cánh đồng, nằm trên những bông lúa như thiên thần đang ngủ say.

III. KẾT BÀI

- Hình ảnh Lượm sẽ sống mãi trong lòng tôi và trong trái tim mỗi con ng Việt Nam.
- (Hs bổ sung thêm ý để bài văn phong phú hơn)

2/ **Đóng vai anh đội viên kể lại một đêm không ngủ của Bác.**

I. MỞ BÀI : Giới thiệu câu chuyện sẽ kể

VD: Trong cuộc đời tôi, những ngày tháng đẹp nhất là những ngày tôi được sống và chiến đấu bên cạnh Bác. Những ngày ấy thực sự đã để lại trong tôi những kỷ niệm không thể nào quên. Lúc ấy, tôi là một anh lính mới (người chiến sĩ khi đó thường được gọi là đội viên). Đơn vị tôi vừa mới hành quân ra mặt trận thì cũng vừa lúc Bác trực tiếp ra chiến trường để chỉ đạo tiến quân. Đêm đó Bác ngủ lại cùng anh em ở đơn vị. Và cũng trong đêm đó, Bác đã để lại trong tôi một ấn tượng khó phai.

II. THÂN BÀI

- Tả cảnh: Đêm đã khuya. Cảnh vật chìm trong bóng tối.
- Hoàn cảnh thức giấc: Đồn đội của tôi đang ngủ say sau một ngày hành quân vất vả, bỗng một cơn gió lùa khiến tôi chợt thức.
- Kể lại những việc làm của Bác dưới sự quan sát của anh chiến sĩ.

- Miêu tả hình ảnh Bác và cuộc đối thoại với bác trong đêm.
- Lần thứ ba tôi thức dậy.(kể tương tự các bước như lần thứ 1)

III. KẾT BÀI

Sung sướng và tự hào biết bao, tôi được làm người chiến sĩ chiến đấu dưới ngọn cờ vinh quang của Đảng, của Bác! Bác đã khơi dậy trong tôi tình đồng đội, tình giai cấp đẹp đẽ và cao quý. Và tôi biết, đêm nay chỉ là một đêm trong vô vàn đêm không ngủ của Người.

(Hs bổ sung thêm ý để bài văn phong phú hơn)

ĐỀ THAM KHẢO (NĂM HỌC 2017-2018)

ĐỀ 1

Phần I: (5 điểm)

Đọc bài thơ sau và thực hiện yêu cầu bên dưới:

*Việt Nam đất nước ta ơi
Mênh mông biển lúa đâu trời đẹp hơn
Cánh cò bay lả rập rờn
Mây mờ che đỉnh Trường Sơn sớm chiều*

*Quê hương biết mấy thân yêu
Bao nhiêu đời đã chịu nhiều thương đau
Mặt người vất vả in sâu
Gái trai cũng một áo nâu nhuộm bùn*

*Đất nghèo nuôi những anh hùng
Chìm trong máu lửa lại vùng đứng lên
Đạp quân thù xuống đất đen
Súng gươm bỏ xuống lại hiền như xưa.*

(Nguyễn Đình Thi)

- 1) Em hãy cho biết phương thức biểu đạt và nội dung của bài thơ trên? (1 điểm)
- 2) Hãy đặt một nhan đề phù hợp với nội dung của bài thơ? (1 điểm)
- 3) Tìm 1 phó từ có trong bài thơ trên, cho biết phó từ đó bổ sung ý nghĩa gì và đặt câu với phó từ vừa tìm được? (1.5 điểm)
- 4) Em hãy viết vài câu văn bộc lộ tình cảm của mình đối với quê hương đất nước. (1.5 điểm)

Phần II: (5 điểm)

Học sinh chọn một trong hai đề sau:

Đề 1: Dựa vào các bài thơ đã học trong chương trình Ngữ văn 6 học kì 2, em hãy tả lại hình ảnh một nhân vật mà em yêu thích.

Đề 2: Từ văn bản *Lao xao* của Duy Khán, em hãy tả lại hình ảnh khu vườn vào buổi sáng đẹp trời.

...Hết...

ĐỀ 2

Phần 1: (5 điểm)

Hãy đọc hai khổ thơ sau và trả lời các câu hỏi nêu ở dưới.

Tổ quốc tôi như một con tàu
Mũi thuyền ta đó - mũi Cà Mau

Những dòng sông rộng hơn ngàn thước
Trùng điệp một màu xanh lá đước.

Đước thân cao vút, rễ ngang mình
Trở xuống nghìn tay, ôm đất nước!
Tổ quốc tôi như một con tàu
Mũi thuyền ta đó - mũi Cà Mau.

(Trích Mũi Cà Mau - Xuân Diệu)

1. Phương thức biểu đạt đước sử dụng trong đoạn trích trên là gì? Đoạn thơ gợi cho em nhớ đến văn bản nào đã học và cho biết tên tác giả của văn bản ấy? (1 điểm)
2. Chỉ ra một phép tu từ đước sử dụng trong hai câu thơ dưới đây và cho biết tác dụng của nó. (1 điểm)

Những dòng sông rộng hơn ngàn thước
Trùng điệp một màu xanh lá đước.

3. Tìm 1 phó từ có trong bài thơ trên, cho biết phó từ đó bổ sung ý nghĩa gì và đặt câu với phó từ vừa tìm đước? (1.5 điểm)
4. Em có nhận xét gì về vùng đất Cà Mau qua hai khổ thơ trên? Em hãy diễn đạt bằng một vài câu văn. (1.5 điểm)

Phần 2: (5 điểm)

2. Chọn một trong hai đề sau:

a/ Từ văn bản *Cô Tô* (Nguyễn Tuân), em hãy tả lại cảnh mặt trời mọc trên biển mà em đã từng chứng kiến.

b/ Từ bài thơ *Đêm nay bác không ngủ* (Minh Huệ), em hãy tả lại hình ảnh Bác Hồ trong một đêm không ngủ.